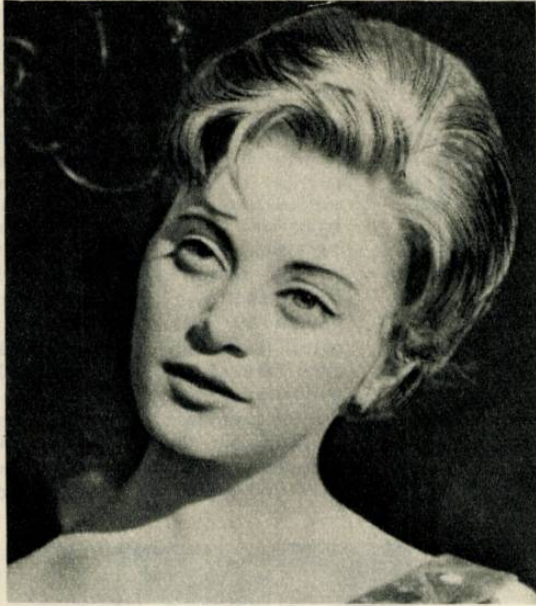

ANA SZELES

Filmografie: *Vacanță la mare*, *La vârsta dragostei*, *Pădurea spânzuraților*, *Gaudeamus igitur*.

Debutul Anei Szeles s-a produs în filmul de nu prea veselă amintire *Vacanță la mare* și, ignorând pelicula, critica n-a „văzut” printre debutanții în film o actriță de mare viitor, de o foarte nouă factură, în persoana studentei Ana Szeles. Nici apariția în singurul film cu o tematică actuală al lui Francisc Munteanu (*La vârsta dragostei*) pare să nu fi convins. Abia cu *Pădurea spânzuraților*, Ana Szeles avea să cucerească unanim simpatia și încrederea iubitorilor de film. Semnatarul acestor rânduri care o văzuse pe platou, la lucru, n-a fost de loc uimit când într-o convorbire avută la Brașov, în timpul filmării, cu Liviu Ciulei acesta i-a declarat:

— Ana Szeles? Nu e doar o promisiune, o apariție atrăgătoare, ci de pe acum, o actriță de mare talent.

— Ce caracterizează cu pregnanță jocul ei, cu cine o puteți asemui.

— Cu Maria Schell. Nu trebuie să ne sfiim s-o spunem: fata asta are toate darurile să devină o Maria Schell a ecranului românesc.

— Sau o... Ana Szeles.

Un farmec de o rară discreție, sensibilitate și precizie gestică, toate aceste atribute potrivite când îi judecăm creația din ecranizarea romanului rebrenian, devin insuficiente atunci când încercăm să-i descriem apariția din *Gaudeamus igitur* în care fata din Tîrgu-Mureș nu face altceva decât să se plimbe, în două secvențe, cu un geamantan în mână și totuși realizează infinit mai mult, face *artă*. Gingășiei îi adaugă o notă de umor melancolic, „disperarea” candidatei nereușite la examen e o fină parodiare a melodramei. Ana Szeles nu se mișcă niciodată în chip deosebit, nu concepe savant moduri de interpretare, dar izbutește să sugereze, grație unui talent nativ dominat de emoții severe, o senzație vitală de autentic, de omenesc.

Finalul *Pădurii* e memorabil. Lucidă, implacabil superioară ideii de moarte, de sfârșit, Ilona așază prânzul pe un ștergar de acasă, sub privirile bărbatului drag și în mișcările ei e o liniște superioară, e năruită, despicată de durere și totuși întreagă. Ca frunzele. Ca iarba...

Lucid, de o tandrețe copilăroasă de la începutul peliculei și de o intensă vibrație feminină din final, mobilitatea și modernitatea gesticii. Toate acestea, adăugate farmecului ei nativ, au condus-o spre reușită și măsură capacității ei a constituit-o secvența numărătorii cu care se încheie filmul. Considerăm, alături de D.I. Suchianu, că regizorul și interpreta au intuit în acel moment frumusețea dramatică a textului literar. Deprinsă de către luptătorul comunist să numere pînă la unsprezece în clipe de grea încercare, fata, pentru a doua oară în film, rostește cifrele cu chipul iluminat, cu intermitență de explozii și raze de trăsoare, reflectate prin geamuri, își strigă revolta, împotrivirea în fața absurdului. În acest scurt moment, ea nu mai e copil, dar condamnă cu patos juvenil războiul, fața începe

parcă să-și modifice contururile, devenind mai matură, mai aspră și, în ciuda morții iubitului, ai certitudinea că pentru Ana viața continuă, pe un drum al candorii și al sobrietății.

Ceea ce se poate remarca la Irina Gărdescu e dezinvoltura jocului. Pare atît de familiară cu ecranul încît nu-și face probleme inutile când e chemată în fața aparatului, își interpretează rolul și pe sine, cu degajare și optimism.

Ce fel de roluri o așteaptă? Spre ce va evolua? Își va păstra farmecul primei apariții? Nu putem răspunde. Rolul din *Gaudeamus igitur* a fost numai pe jumătate o izbîndă, dar nu e cazul (deocamdată) să ne îngrijorăm.

Îi așteptăm cu încredere viitoarele evoluții...

Portrete realizate de
Gheorghe TOMOZEI

FLORIN PIERSIC

Primul rol de întindere al lui Florin Piersic a fost în *Aproape de soare* — dovedit a fi foarte departe de... film, pentru ca mai apoi, tînrului actor să-i fie încredințate roluri episodice în *De dragul prințesei*, *S-a furat o bombă*, *Pași spre lună* și *Neamul Șoimăreștilor*. Prezent în toate filmele lui Gopo, Piersic e Harap-Alb din filmul cu același nume turnat la Buftea și Străulești de către autorul *Scurtei istorii*. Dacă am spus despre Cristea Avram că e frumos, despre Piersic nu putem spune altfel decît că este clasicul Făt-Frumos, într-atît de perfect se confundă imaginea lui cu a personajului folcloric... Mai puțin „complicată”, frumusețea lui Piersic e frustă, copilărească, necontrafăcută. Ar face furori în filme de capă și spadă, îl și vedem călărind cai focoși, escaladînd cetăți, răpind fecioare blonde ori duellînd cu eleganță.

Îi urăm (folosim o imagine din „Orfeul” lui Tennessee Williams, interpretat la Național de către Piersic) ca entuziastului slujitor al Thaliei să-și schimbe „pielea” de șarpe tînr și poate să intre într-alta, maisobră, mai matură. Sîntem siguri că poate s-o facă.

Harap Alb nu i-a facilitat prea mult o asemenea creștere, o asemenea schimbare, totuși unele semne se întrevăd. Maniera în care e tratat Harap Alb, eroul basmului lui Creangă, e modernă, comportînd, desigur, discuții. Dar un lucru se cere remarcat: Gopo a insuflat echipei sale dorința de înnoire și îmbogățire a mijloacelor de care se slujesc și Piersic nu s-a sustras acestui deziderat. Secvențele drumului parcurs în tovărășia Spînului, întîlnirea cu fata de crai (Irina Petrescu) și finalul filmului sînt cu inspirație interpretate de către eroul principal al peliculei.

Se știe că printre marile dispariții ale ecranului se numără cu precădere și copiii teribili. „Ingrat”, publicul e generos cu debuturile acestor copii ai artei a șaptea, dar le uită, cu timpul, candorile și „drăgălășenia”, cerîndu-le acel *altceva* de care puțini sînt în stare, pentru ca mai apoi să-i uite.

Florin Piersic e la o răscruce a carierei sale. Regizorii ar trebui să-l cheme în filme contemporane, tinerțești și sîntem siguri că „frumosul Orfeu” va continua să se realizeze ca un adevărat artist. La debut doar un frumos a fost și Jean Marais...